

Büyücü

Ömer Seyfettin

Büyücü — Ömer Seyfettin

Ömer Seyfettin 1920 yılında öldü. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca eserin özgün metni kamu malıdır.

Metin, Vikikaynak (tr.wikisource.org) aktarımından alınmıştır:

<https://tr.wikisource.org/w/index.php?title=Büyücü&oldid=172033> (revizyon 172033). Bu aktarım Creative Commons Atıf-AynıLisanslaPaylaş 4.0 (CC BY-SA 4.0) lisansı ile paylaşılır; bu PDF de aynı lisansla serbestçe paylaşılabilir.

pdfkitaphane.com

Büyük Selahaddin, kendisinden aman dileyen Kudüs'ü aldıktan sonra hiç durmamıştı. Şam'da "Biraz dinlenelim!" istirahatında bulunan askerine,

— Ömür kısadır. Ecelden emin değiliz! cevabını verdi.

Yayından çıkmış bir alev ok şiddetiyle yabancı Avrupalıların haksız yere sahiplendikleri kasabalar üzerine atılıyor, müthiş nekkaplarıyla deldiği kaleleri hemen zaptediyordu. Kurtularak Sur kalesine kapağı atan halk düşmanı mutaassıpların adedi Avrupa'dan gelen imdatlarla çoğalıyor, milyonlara varıyordu. Ama artık İslamın yüzü gülmüştü. Yıllarca süren zulümlerin intikamı alınacaktı. Şam, her gün yeni bir fetih haberiyle seviniyor, camiler şenleniyor, Allah'a şükretmeye koşan halkı mâbedler almıyordu. O vakit bu şehir, fasıllı fakat mütarekesiz din muharebeleri yüzünden âdeta bir Türk ordugâhına dönmüştü. Sıkışan halifelerin, ürkmüş emîrlerin seyrek saflarını doldurmak için Turan'dan taşan "bahadırlar tufanı" sanki burada birikmiş, karar kılmıştı. Doğu tarafında kocaman bir Türk mahallesi vardı. Kılıçla, kalkanla, tolgayla, eyersiz atlar üzerinde gelenlerin çocukları Arapça öğrenip medreselerde âlim oluyorlar, medeni bir zevk içinde, şiir, edebiyat, ticaret sahasında yaşıyorlardı. Doğan Bey de bunlardan biriydi. Babası, Alp Arslan'ın en eski kumandanlarından. Üç küçük kardeşini yirmi senedir görmemişti. Biri Kızıl Arslan'ın, biri Pehlivanoğlu Özbek'in, biri de Harzemşah Döğüş'ün ordusunda idi. Kendisi hiçbir orduya girmemiş, gençliğini medresede geçirmiş, Dımeşk'tan hiç ayrılmamıştı. Etrafı yüksek duvarlarla çevrili büyük bir bahçenin ortasındaki harap evinde yalnız oturuyordu. Çoluk çocuğa karışmamış, kitaplarının üstünde ihtiyarlamıştı. İhtiyar bir hizmetçisi vardı. Yiyeceğini, içeceğini çarşıdan o taşırdı. Kendi dışarıya hiç çıkmaz, kimseyle görüşmez,

kimseyle tanışmazdı. Ama, bütün mahalle, hatta bütün şehir halkı yine onunla meşguldü:

- Ne yapıyor?
- Herhalde ibadet değil!
- Camilerde görünmez.
- Niçin dışarı çıkmaz?
- Evine kimseyi sokmuyor. Niçin?
- Yapayalnız ne yapıyor?
- .. Ne yapacak acaba? diyorlardı.

Meraklarında biraz haklıydılar. Çok defa sakin, beyaz duvarların arkasından yerleri sarsan patlamalar duyulurdu. Çocuklar, kadınlar, gençler sokakta küme küme dururlar, sık fıstık ağaçlarının tepelerinden havaya tüten kırmızı, sincabî, mor, yeşil dumanları korka korka seyrederdiler. Halkın telkininden kurtulamayan ulemalar da hiç yüzünü görmedikleri bu münzeviye fahri bir gazez bağlamışlardı. "Katlinin vacip olduğundan" dem vuruyorlardı. Şehirde her felaketi onun uğursuzluğuna yormak âdetti. Kuraklığı, fırtınaları, yangınları, kavgaları, cinayetleri hep o... "Büyücü Doğan" yapıyordu. Ahalisiyle ülfet etmediği Dımışk'ın ruhunda, yıllar geçtikçe, Doğan, dayanılmaz bir elem olmuştu. Büyük küçük herkes ona levmediyor, lanetler yağdırıyordu. Yanılıp da bir gün dışarı çıksa, ihtimal üzerine atılıp parçalayacaklardı. En umulmaz zafer haberinin verdiği neşe bile, halka Büyücü Doğan'ı unutturamadı. Selahaddin geldiği zaman, Emeviye Camiinin önünde bütün Dımışk toplandı. o namazdan çıkarken,

- Ey Sultan! Bizi bu Büyücü Doğan'dan kurtar! diye bağıştılar.

Selahaddin, hayatını cihatta geçirirdi. Yolu düştükçe uğradığı Şam'ın ahvalini iyice bilmezdi. Sarayına gelir gelmez yeğeni olan kaymakam Ferruhşah'ı huzuruna çağırırdı:

— Halkın istemediği bu Doğan kim? diye sordu.

Baalbek Emîri Ferruḥşah, vâkıa amcası kadar müthiş bir kahraman değildi. Ama, amcasından daha adildi. Şairlere birçok kasideler yazdıracak derecede şeci, cömert, kerim bir zattı. Mefkuresi hakla adaletti.

— Halka hiç ziyanı dokunmayan bir mûtekif! cevabını verdi.

— Sana şimdiye kadar şikâyet ettiler mi?

— Çok defa...

— Niçin adaleti yerine getirmedin?

— Getirdim.

— Ne ceza verdin?

— Ceza vermedim. Tahkikat yaptım. Anladım ki, bu Doğan'ın hiçbir zararı dokunmamış... Aradım, halk içinde "Bana şunu yaptı" diyen bir davacı çıkmadı.

— Öyleyse niçin yolumda "Bizi ondan kurtar!" diye bağırırlar?

Ferruḥşah gülümsedi. Kaleler almasını, krallar esir etmesini, ordular dağıtmasını pek iyi bilen kahraman amcası halkın ruhuna yabancıydı.

— Sultanım, dedi, "Bizi ondan kurtar" diye bağırmaları, gördükleri bir zulümden, bir şerden değildir.

— Ya nedendir?

— Meraktandır.

— ..?

— Maksatları "Bizi meraktan kurtar!" demektir.

— Neyi merak ederler?

— ...

Ferruḥşah, Doğan'ın yıllarca süren sessiz itikâfını, asaletini, gençken medresede kimya ilmiyle hendese ilmine çalıştığını, gayet derin bir âlim olduğunu, şimdi madde ile yanar cisimlerle uğraşp

bilinmeyen şeyler keşfine savaştığını amcasına uzun uzadıya anlattı. Halkın mahiyetini bilmediği şeye kin bağlaması tabii idi. Bu zavallı adam, kırk senedir, merak ettiği bir noktaya ömrünü hasretmişti. İşte onu anlamaya çabalıyordu. Başka bir kabahati yoktu. Fakat Selahaddin,

— Canına dokunmayalım. Buradan çekilip gitsin... kararını verdi.

Vâkıa o da büyüye, sihire inanmazdı. Ama, halkın istemediği bir adamı şehirde bırakmayı, siyasete muhalif görüyordu. En vâhi bir şayiadan kan, kavga, nizâ çıkabilirdi. Ferruhşah, o gün adamlarını ihtiyar Doğan'a gönderdi. Sultanın emrini tebliğ etti. Ertesi sabah, evinin önüne toplanan halk, büyük kapının açıldığını, yedeklerinde birer deve çeken iki ihtiyarın çıktığını gördü. Öndeki beyaz sakallı, kısa boylu, mavi gözlü adam Büyücü Doğan'dı. Birçok kişi ilk defa olarak görüyordu. Arkadaki, kambur hizmetçisi... Onu zaten tanıyorlardı. Savrulan küfürleri, lanetleri duymuyor gibi ikisi de yere bakarak yürüyorlardı. Çöle çıkan caddeden gittiler. Açık kapıdan halk bahçeye üşüştü. Bağırarak evin her tarafını aradılar. Fıçı fıçı petrolerden, şişe şişe renkli sulardan, türlü türlü tozlardan, ne olduğunu anlayamadıkları birtakım cetvellerden, pergellerden, hendese aletlerinden başka bir şey bulamadılar. Hepsini kırdılar, kopardılar, döktüler, dağıttılar, yıktılar. Bir hafta geçmeden Büyücü Doğan unutuldu. Yıllarca onunla korkunç bir kabus, meşum bir birsâm gibi uğraşan Dımışk'ın mustarip ruhu sanki birdenbire rahatladı!

* * *

Ramazanda, ordusu ile Şam'dan çıkan Selahaddin, birkaç hafta sonra Safad'la Kevkeb'i de aman vererek aldı. Oranın ahalisini de Sur'a gönderdi. Beş altı sene içinde Irak'ta, Suriye'de hükmü altına girmeyen bir kale yoktu. Ötede beride kalan mutaassıp güruhu

aman istiyor, teslim oluyorlardı. İslamın bu parlak galebelerinden kederlenen Papa'nın yüreğine inmişti. Mukaddes Roma-Cermen İmparatoru ile, Fransız kralı Filip, İngiliz Kralı Rişar... sonra Avrupa'nın bütün namdâr şövalyeleri haç alametleri taktılar. Filip'le Rişar, deniz yolu ile geleceklerdi. Sur, Avrupa'dan hıncahınç gelen imdatlarla o kadar doldu ki... kale bu kalabalığı almadı. Siyah bayraklı hadsiz hesapsız bir ordu Akkâ'ya doğru taşı, fışkırdı. Selahaddin, bu kara tufanın önüne yıkılmaz bir çelik kaya gibi çıktı. Bu kudurmuş canlı dalgaları kırdı. Sahrayı kırmızı, sakın bir denize çevirdi. Evet, birkaç saat içinde düşmanın on bin tanesini öldürdü. Geri kalanları esir etti. Ölüleri nehre attılar. Zira gömmek imkanı yoktu. Her taraf ceset dolmuştu. Nihayetsiz leş yığınlarının kötü kokusu havayı bozdu. Şanlı galip hastalandı. Kulunç illeti onu kımıldanamaz bir ıstırap yumağı haline soktu. Hekimler ölüm nehriyle kaplanmış bu er meydanının hemen terkine lüzum gösterdiler. Selahaddin, Akkâ'daki askerine: "Ben hastalandım, iyi olmak için buradan uzaklaşmaya mecburum. Siz sebat ediniz. Korkmayınız. Yine geleceğim." haberini gönderdi. Dünyayı titreten bu kahraman, sedye içinde kıvrana kıvrana Harube'ye gitti. Meydanı boş bulan mutaassıp Haçlılar, Akkâ'yı bütün kuvvetleriyle karadan, denizden sardılar.

Bütün kış muharebe ile geçti...

Mukaddes Roma-Cermen İmparatorunun, ordusu ile Suriye'ye yaklaştığı söyleniyordu. Yaz gelince kulunçları geçen Selahaddin, yatağından kalktı. Atına bindi. Bir dakika durmadı. Cihada koştu. Yine eskisi gibi ordusunu "Tel Kisan" da kurdu. Akk'acirc;'yı saran hesapsız kuvvete her gün hücumla başladı. Haçlılar fütür getirmiyorlardı. Her tarafa istihkâmlar kazmışlar, muhasara

ordusundan başka, arkalarını vuran Selahaddin'e karşı da iki büyük ordu kurmuşlardı.

Artık Akkâ'yı kurtarabilmek ümidi sönüyor gibiydi.

Frenkler, deniz yolu ile birçok kavi keresteler getirmişler; kalenin üç köşesine altmış arşın yüksekliğinde, beşer tabakalı üç büyük burç kurmuşlardı. Burçların her tabakasinda asker vardı. Gece gündüz kalenin siperlerine ok, ateş yağıdırıyorlar, büyük hendekleri dolduruyorlardı. Selahaddin, atıyla muharip saflarının arkasındaki küçük tepeliklerde geziniyor, kalenin etrafında yükselen bu büyük burçlara bakarak dişlerini gıcırdatıyor,

— Ah gitti, ah gitti... diyordu.

Vaâkıa içeriden bu burçların üstüne neft, paçavra filan atıyorlardı. Fakat, hiçbirisi tutuşmuyordu. Selahaddin, şahin gözleriyle kalenin müdafaadaki hareketini görüyor. "Acaba bu tahtalar niçin yanmıyor?" diye düşünüyordu. Bu merakını, o gün tutulan bir esir halletti: "Frenk mühendisleri kulelerin ahşap kısımlarını derilerle kaplamışlar, üstüne sirke, çamur, sonra birtakım yanmaz eczalar sıvamışlardı." Küçük, büyük, harple, amanla şimdiye kadar elli kale alan bu kahraman, sevgili Akkâ'sının can çekişmesine dayanamıyor, geceli gündüzlü, az kuvvetleriyle bu çok düşmana saldırıyordu. Artık iki taraf da fütur getirmek üzereydi. Hırsından kıvranan Selahaddin, bir sabah burçların birisinin tutuştuğunu gördü. Gözlerine inanamadı. Atının üstünde doğruldu. Sağ elini gözlerine siper yaptı. Dikkatle baktı. Arkasındaki muhariplere sordu:

— Tutuşuyor, değil mi?

— Evet...

— Birdenbire?

Alev içinde kalan burçtan müthiş bir vâveyla yükseliyordu. Her tarafı birden ateş sarmıştı. Dördüncü, beşinci tabakadan siyah noktalar yerlere atlıyordu. Diğer iki burçtaki askerler de bağırarak kaçıyorlardı. Yarım saat geçmedi, bunlar da ateş aldı. Selahaddin hemen kat'î hücum emrini verdi. Ansızın iki ateş arasında ürken düşmanlar, mücahitlerin keskin kılıçları altında kırıla kırıla kaçtılar.

* * *

Selahaddin, kıymetli kalesine girmede. Altındaki kemikleri görünen naaşlarla hâlâ cızırdayarak, fena bir koku çıkararak yanan yıkık burçların kömürleşmiş direkleri önünde atının dizginini kastı. Ordunun bir kısmı kaçıp kurtulanların arkasından gitmişti. Yaralılar toplanıyor, esirler bağlanıyordu. Huzurunda bugünkü muzafferiyetten sevinen yorgun kale kumandanına,

— Bu kuleleri biz yanmaz biliyorduk. Nasıl yaktınız? Diye sordu.

— Evvela yakamadık sultanım! Melunlar sirkeyle, çamurla her tarafını sıvamışlardı. Kale içinde bir ihtiyar garip çıktı: "Bana istediğimi veriniz, bu burçları yakayım" dedi. Ne istedi ise verdim; neft, kireç, pamuk, kil... Bir ay içinde üç bin tane humbara döktü. On beş gün de çalıştı, yedi oluklu, hiç görülmemiş bir mancınık yaptı. Bu sabah "Artık işim bitti. İsterseniz yakayım" dedi. "Haydi yak" dedim. Yaktı.

Selahaddin merakla,

— Nasıl yaktı? diye tekrar sordu.

— Burcun en dolusuna, bir anda, yaptığı tuhaf mancınıkla humbaralar yağdırmaya başladı. Her tarafı evvela mor bir alev kapladı. İçindekiler de tutuştu. Öbür burçlardaki düşman, korkusundan kaçmaya başladı. Biz de kapıları açtık. Arkalarına düştük.

— Şimdi bu ihtiyar nerede?

- İçerde.
- Ne yapıyor?
- Kendine minnettar kalan ahalinin elleri üzerinde geziyor.
- Sen ne mükafat verdin?
- Mükafat kabul etmiyor. Ne verdimse reddetti.
- Çabuk buraya getirt. Ben onu memnun etmek isterim.
- Baş üstüne sultanım...

.....

Al maşlah lı genç kumandan hızla uzaklaştı. Adamlarını kaleye koşturdu. Selahaddin evvelki kanlı boğuşmalara saha olan meydana bakıyor, direklerin arasında yanan cesetlerin keskin kokularından tiksiniyor, vücudunun her tarafında yine müthiş kulunç ağrıları duyar gibi oluyordu. Yarın, şüphesiz hava yine bozulacak, orduda hastalık başlayacaktı. Askerlerine, bütün ölüleri arabalarla denize taşıyıp atmalarını emretti. Liman da mutaassıpların elinden alınmış, Mısır'dan donanma tam vaktinde yetişmişti. Kalenin kapısından zafer, sevinç, şevk naraları savuran bir kalabalık çıktı. Selahaddin başını çevirdi. Elleri üstünde beyaz sakallı, küçük bir ihtiyar gördü. Akkâ'nın minnettar ahalisi, kendilerini ölümden, esirlikten kurtaran muhterem vücudu başlarında taşıyorlardı.

- Ya Sultan! İşte bizi kurtaran! diye bağışarak yaklaştılar.

Üstü başı perişan, siyah başlıklı, beli bükük bir ihtiyar... Yere ayaklarını basınca biraz doğruldu. Çok sıkılmış olduğu yüzünden belliydi. Sultanın arkasından, atlılar arasındaki Şamlılar bir ağızdan,

- Büyücü!
- Büyücü Doğan!
- Büyücü Doğan bu! diye haykırıştılar.

Sonra, ansızın çöken derin bir sessizlik, bu hayreti daha beter ağırlaştırdı. Selahaddin, atından atladı, ihtiyara doğru birkaç adım

attı.

— Doğan! Sana bir deve, yüzbin dinar, hem de bütün Kerk malikânelerini ihsan ettim. Daha ne istersen söyle... Emirlik, hâkimlik, ne istersen...dedi.

— Ben bir şey istemem.

.....

Sultan kalın kaşlarını çattı, başını salladı:

— Hizmetin büyüktür! Sen burçları yakmasaydın Akkâ mutaassıpların eline düşecekti. Akkâ düşünce, biz İslamlar Suriye'de tutunamayacaktık. Kudüs'ü bile bırakıp çöle çekilmeye mecbur olacaktık. Sen hepimizi bu felaketten kurtardın. Yalnız bizi değil belki bütün İslamı kurtardın. Bu mükafata layıksın. Kabul et.

İhtiyar kafasını yukarı kaldırdı:

— Ben bu hizmeti Allah rızası için yaptım. Ödülümü ancak Allah'tan isterim! dedi.

Sonra sultanın cevabına meydan vermeden döndü. Yüksek sesle hükümdarlarından, kaleye hemen kendisinin emir nasbolunmasını yalvarmaya başlayan Akkâhları göstererek ilave etti:

— Yalnız beni bunların elinden kurtar!

.....